

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/83/2024
Identifikačné číslo spisu:	1117220193
Dátum vydania rozhodnutia:	26.06.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1117220193.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov: 1/ L. I., nar. Y., bytom Q. a 2/ F. I., nar. Y., bytom A., obaja zast. Karkó s. r. o., advokátska kancelária, so sídlom Obchodná 8985/5A, Žilina, IČO: 50 158 121, proti žalovanému: P. A., nar. Y., s miestom podnikania F., zast. URBÁNI & Partners s. r. o., so sídlom Skuteckého 17, Banská Bystrica, IČO: 36 646 181, o vydanie veci, pôvodne vedenom na Okresnom súde Bratislava I, po zmene súdnej mapy na Mestskom súde Bratislava IV, pod sp. zn. 16C/49/2017, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 26. januára 2021 sp. zn. 8Co/270/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I, po zmene súdnej mapy Mestský súd Bratislava IV, (ďalej len „mestský súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 6. augusta 2018 č. k. 16C/49/2017-95 žalobu zamietol (prvá výroková veta), priznal žalovanému voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (druhá výroková veta). Žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Bratislava I súdny poplatok za podanú žalobu vo výške 99,50 eur do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (tretia výroková veta).

1.1. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobkyňa F. I. (následne zomrela Y., ďalej len „pôvodná žalobkyňa“ alebo „žalobkyňa“) sa podanou žalobou na súde (1. augusta 2017) domáhala voči žalovanému vydania veci, obrazu s názvom Dievča s kvetmi, autora Miloš Alexander Bazovský, rok vzniku 1929 až 1931, technika olej na plátne, rozмеры 40 x 53 cm, v označení vpravo dole - B, a to podľa § 457 Občianskeho zákonníka. Uviedla, že 12. júna 2017 uzatvorila so žalovaným ako kupujúcim kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol predaj predmetného umeleckého diela. Žalovaný vystupoval pri uzatváraní zmluvy ako obchodník a odborník v oblasti umenia, žalobkyni tvrdil, že hodnota obrazu predstavuje 20.000 eur. Žalobkyňa ako staršia a dôverčivá osoba mu uverila, hodnotu

obrazu nepoznala. Za predaný obraz dostala sumu 20.000 eur. Až po uzatvorení zmluvy sa žalobkyňa dozvedela, že ju žalovaný uviedol do omylu, nakoľko trhovú hodnotu obrazu sa pohybuje v rozmedzí 60.000 až 75.000 eur. Táto skutočnosť vyplýva z verejne dostupných zdrojov, napr. webová stránka Aukčná spoločnosť SOGA spol. s r. o. Žalobkyňa sa domáhala ochrany svojich práv žalobou o vydanie veci podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka s poukazom na ustanovenie § 457 Občianskeho zákonníka. Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Uviedol, že kúpna zmluva bola výsledkom konsenzu na mieste, nie je formulárová a ani vopred pripravená, ide o mimospotrebitel'ský právny úkon. Dohodnutá kúpna cena 20.000 eur zodpovedala hodnote obrazu; hodnota obrazu v žiadnom prípade nedosahuje sumu 60.000 eur. Žalovaný tvrdil, že úmyslom žalobkyne bolo obraz predať a s kúpnou cenou bola spokojná a uzročená. Hodnota obrazu podľa žalovaného zodpovedá dohodnutej kúpnej cene, čo potvrdili i dva nezávislé posudky, a to znalecký posudok Slovenského syndikátu znalcov umenia ARS LEGIS s. r. o. vyhotovený PhDr. Jánom Ábelovským, CSc. a znalecký posudok PhDr. Ľubomíra Podušela, CSc.

1.2. Súd prvej inštancie vec posúdil podľa § 52 ods. 1, § 52 ods. 3, ods. 4, § 588, § 589, § 39, § 39a, § 126 ods. 1 a § 457 Občianskeho zákonníka. Vykonal dokazovanie výsluchom žalovaného, oboznámil sa s predloženými listinnými dôkazmi.

1.3. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalobkyňa ako predávajúca uzavrela so žalovaným ako kupujúcim dňa 12. júna 2007 kúpnu zmluvu v zmysle § 588 a nasledujúce Občianskeho zákonníka; predmetom kúpnej zmluvy bol odplatný prevod vlastníckeho práva k umeleckému dielu autora Miloš Alexander Bazovský, rok vzniku 1929 až 1931 s názvom Dievča s kvetmi, technika olej na plátne, rozmer 40 x 53 cm, značené vpravo dole - B (ďalej aj „sporný obraz“) s tým, že v odôvodnení poukázal na obsah kúpnej zmluvy. Pokiaľ ide o žalovaného tento je podnikateľom podnikajúcim s obchodným menom P. A., D. s miestom podnikania I.; predmet podnikania žalovaného je kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi alebo iným prevádzkovateľom živností a prevádzkovanie kultúrnych, spoločenských a zábavných zariadení. Z printscreen webovej stránky spoločnosti SOGA spol. s r. o. súd zistil, že iné obrazy totožného autora boli vydražené za konečnú sumu 70.000 eur (obraz Pobožnosť na horách), resp. 90.000 eur (Sekera). Súd prvej inštancie tiež zistil zdravotný stav dlhodobo liečenej žalobkyne.

1.4. Súd prvej inštancie sa vysporiadal s tvrdením žalobkyne, že ide o spotrebiteľský spor a zmluvu zakladajúcu právny vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným neposúdil ako zmluvu spotrebiteľskú. Samotná kúpna zmluva je svojím charakterom a obsahom mimospotrebitel'ským právnym úkonom, došlo k dohode účastníkov zmluvného vzťahu a nedošlo k uzavretiu formulárovej zmluvy, obsah, ktorej by žalobkyňa ako predávajúca nemala možnosť ovplyvniť. Predmet zmluvy bol individuálne určený; došlo i k vzájomnej dohode o kúpnej cene. Podľa názoru súdu prvej inštancie kúpna zmluva nespĺňala náležitosti spotrebiteľskej zmluvy, keď žalovaný ani nenaplnil legálnu definíciu dodávateľa a žalobkyňa nenaplnila definíciu spotrebiteľa.

1.5. Žalobkyňa sa domáhala vydania sporného obrazu; mala za to, že kúpna zmluva je absolútne neplatným právnym úkonom z dôvodov uvedených v § 39 a § 39a Občianskeho zákonníka; tvrdila, že žalovaný ju hrubým spôsobom uviedol do omylu a využil jej neskúsenosť, neznalosť a dôverčivosť vyplývajúcu z jej pokročilého veku, s úmyslom získať plnenie, ktorého majetková hodnota je vzhľadom na vzájomné plnenia v hrubom nepomere. Tvrdila, že v dôsledku neplatnosti kúpnej zmluvy nedošlo k zmene vlastníka sporného obrazu, a teda naďalej je jeho vlastníčkou.

1.6. K § 457 Občianskeho zákonníka súd prvej inštancie konštatoval, že upravuje bezdôvodné obohatenie v rámci reštitučnej povinnosti strán neplatnej, resp. zrušenej zmluvy. Dôsledkom plnenia z neplatnej zmluvy je povinnosť účastníkov zmluvy vrátiť si navzájom všetko, čo o plnením z o zmluvy nadobudli. V zmysle uvedeného musí každý z účastníkov daného vzťahu vrátiť všetko, čo podľa neplatnej zmluvy dostal a musí to vrátiť tomu, kto plnil. Pri dvojstranných zaväzujúcich zmluvách, z ktorých vznikajú synalagmatické záväzky, je reštitučná povinnosť účastníkov neplatnej zmluvy vzájomná, čo znamená, že nárok žalobcu na vrátenie poskytnutého plnenia je podmienený jeho

povinnosťou vrátiť žalovanému, čo od neho dostal. V opačnom prípade by stav bezdôvodného obohatenia na strane žalobcu trval i naďalej. Vzájomná viazanosť oboch nárokov sa musí prejavovať i v žalobnom návrhu. V prípade kúpnej zmluvy je nárok na vrátenie predanej veci podmienený zo zákona záväzkom vrátiť druhému účastníkovi zmluvného vzťahu kúpnu cenu, za ktorú bol predmet predaný, a ktorého vydania sa domáha.

1.7. S prihliadnutím na uvedené okresný súd zdôraznil, že takejto žalobe by mohol súd vyhovieť iba vtedy, keby vo výroku rozsudku mohol vyjadriť synalagmatický záväzok oboch účastníkov neplatnej, či zrušenej zmluvy a k vráteniu plnenia z oboch strán. Uvedené platí aj v prípade § 457 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ žalobný návrh sám neumožňuje súdu, aby vzájomnú viazanosť nárokov mohol vyjadriť vo výroku rozsudku, nemôže žaloba uspieť.

1.8. S poukazom na čl. 2 ods. 1, ods. 2, čl. 6 ods. 1 a § 160 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“) súd prvej inštancie zdôraznil, že súdy poskytujú stranám sporu v konaní poučenia len o ich procesných právach. Poučenie o hmotnom práve nie je súčasťou obligatórnej, ani fakultatívnej poučovacej povinnosti súdu; poučenie účastníka ako vecne formulovať petit žaloby, aby bolo žalobe vyhovené, je poučením hmotnoprávnym a takéto poučenie by bolo v rozpore s ustanoveniami Civilného sporového poriadku.

1.9. Keďže žalobkyňa v žalobe nenavrholala vrátenie kúpnej ceny žalovanému oproti ňou požadovaného vrátenia sporného obrazu, súd prvej inštancie žalobu bez ďalšieho zamietol. Žalobkyňa v žalobnom petite nevyjadrila povinnosť vzájomného vrátenia plnenia; podľa žalobného návrhu nebolo možné vyjadriť vzájomnú viazanosť nárokov; nárok žalobkyne ako jednej zmluvnej strany na vrátenie predmetu kúpy nebol podmienený vrátením žalovanému ako druhej zmluvnej strany kúpnej ceny. Nesprávne znenie žalobného návrhu v sporovom konaní súd nemohol odstrániť z úradnej povinnosti, a preto žalobu zamietol z dôvodu absencie formulácie vzájomnej viazanosti plnení strán sporu podľa žalobkyne z neplatnej kúpnej zmluvy.

1.10. Pokiaľ ide o ďalšie navrhované dokazovanie okresný súd rozhodol, že ho nevykoná, nakoľko za stavu, keď žalobu zamietol v dôsledku absencie vyjadrenia povinnosti vzájomného vrátenia plnení v žalobnom návrhu, považoval vykonanie navrhnutých dôkazov za nadbytočné, neúčelné a nehospodárne.

1.11. Pri rozhodovaní o trovách konania okresný súd aplikoval § 255 ods. 1 CSP a žalovanému, v spore úspešnému, priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.12. Žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podanú žalobu z dôvodu, že na zaplatenie súdneho poplatku vyzvaná nebola a súdny poplatok za podanú žalobu nezaplatila.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 26. januára 2021 č. k. 8Co/270/2018-135 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“ alebo „napadnutý rozsudok“) rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (prvá výroková veta); žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (druhá výroková veta).

2.1. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania; rozsudok okresného súdu potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1 CSP. Mal za to, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, zhodnotením výsledkov dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec posúdil správne po právnej stránke. Záver súdu prvej inštancie, že žalobe nebolo možné vyhovieť, keď žalobkyňa v žalobnom návrhu, ktorým je súd viazaný, nevyjadrila synalagmatický záväzok oboch strán napadnutej kúpnej zmluvy a táto skutočnosť sa musí prejavovať aj v petite žaloby, považoval odvolací súd za správny. Správne dospel k záveru, že zmluvu zakladajúcu právny vzťah medzi jej účastníkmi nemožno posúdiť ako zmluvu spotrebiteľskú. Rozsudok súdu prvej inštancie považoval za dostatočne odôvodnený.

2.2. Krajský súd sa stotožnil s výkladom § 457 Občianskeho zákonníka realizovaným súdom prvej inštancie; argumentáciu žalobkyne, že jej žalobe možno vyhovieť aj bez toho, aby bola v petite

zohľadnená reštitučná povinnosť oboch strán sporu, pretože je v rozpore s § 131 CSP, aby žalobkyňa žalovala samú seba; § 457 Občianskeho zákonníka vyžaduje určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami, považoval za nedôvodnú.

2.3. K § 216 ods. 2 CSP odvolací súd uviedol, že sa vzťahuje najmä na konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, v ktorých vyporiadanie môže byť odlišné, ako navrhnuté v žalobe. § 457 Občianskeho zákonníka neupravuje určitý spôsob usporiadania vzťahov medzi stranami, ale vyjadruje len podmienenosť nároku jedného z účastníkov neplatnej zmluvy na vrátenie ním poskytnutého plnenia; jeho povinnosťou vrátiť prijaté plnenie v prípade, ak na základe obojstranne zaväzujúcej zmluvy si obe strany plnili. § 457 Občianskeho zákonníka upravuje nielen spôsob a rozsah povinností účastníka neplatnej zmluvy na vrátenie vzájomného plnenia; synalagmatický záväzok oboch strán je potrebné vyjadriť už v petite žaloby.

2.4. V rámci svojej argumentácie odvolací súd poukázal na závery vyplývajúce z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. februára 2020 sp. zn. 4Cdo/170/2019. Žalobkyňa nielenže v petite žaloby nevyjadrila synalagmatickú podmienenosť vzájomných plnení, ale napriek jej tvrdeniu v odvolaní žiadnym spôsobom v priebehu konania pred súdom prvej inštancie neprejavila svoju ochotu a najmä pripravenosť vrátiť žalovanému poskytnuté plnenie. Súd prvej inštancie nebol povinný ani oprávnený poučiť žalobkyňu o nesprávnosti jej žalobného petitu, keďže ide o nesprávnosť vyplývajúcu z hmotného práva, na ktoré sa poučovacia povinnosť nevzťahuje.

2.5. Ani v prípade širšej poučovacej povinnosti vo vzťahu k spotrebiteľovi súd nemá povinnosť poučiť žalobcu o nesprávnej formulácii petitu žaloby, keďže by išlo o poučenie o hmotnom práve. Navyše odvolací súd sa v tomto smere stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že predmetná kúpna zmluva nie je zmluvou spotrebiteľskou. Bolo potrebné vychádzať z celkového obsahu zmluvy, okolností, za ktorých bola uzavretá a z povahy strán sporu. Predmetom kúpnej zmluvy uzavretej medzi stranami nebol predaj tovaru konečnému spotrebiteľovi zo strany žalovaného, ale kúpa umeleckého diela, ktoré sa žalobkyňa ako vlastníčka rozhodla prediť. Žalovaný uviedol, že sporný obraz kupoval sám pre seba, bol ochotný zaň dať maximálnu cenu 20.000 eur. Aj podľa záverov odvolacieho súdu žalovaný nekonal ako dodávateľ v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti; uzavretie kúpnej zmluvy bolo výsledkom dohody účastníkov zmluvného vzťahu, nešlo o formulárovú zmluvu, predmetom kúpnej zmluvy bol individuálne určený predmet kúpy a kúpna cena bola výsledkom vzájomnej dohody.

2.6. Pokiaľ žalobkyňa v podanom odvolaní v súvislosti s posúdením zmluvy ako nespotebiteľskej namietla miestnu príslušnosť konajúceho súdu, čo by znamenalo, že vo veci rozhodol nezákonný sudca odvolací súd uviedol, že pri skúmaní miestnej príslušnosti súd v zásade vychádza z tvrdení žalobcu; v danom prípade je zjavné, že žalobkyňa tvrdila, že ide o spotrebiteľský spor, na základe čoho podala žalobu na Okresný súd Bratislava I ako na súd miestne príslušný. Žalobkyňa teda podaním žaloby na Okresný súd Bratislava I realizovala svoje právo voľby medzi všeobecným súdom žalovaného a súdom príslušným podľa miestnej príslušnosti danej na výber. Žalovaný síce namietal miestnu nepríslušnosť súdu prvej inštancie pri prvom úkone, ktorý mu patrilo; mestský súd však posúdil miestnu príslušnosť v súlade s o skutočnosťami uvedenými žalobkyňou v žalobe. Pokiaľ následne súd prvej inštancie po vykonaní dokazovania dospel k záveru, že nejde o spotrebiteľský spor, tento záver nemal vplyv na posúdenie miestnej príslušnosti založenej v čase začatia konania na základe tvrdení žalobkyne uvedených v žalobe. Ak v priebehu konania súd prvej inštancie po vykonaní dokazovania v rozsahu umožňujúcom v o veci meritórne rozhodnúť, nebol daný dôvod na postúpenie veci inému súdu vzhľadom ku skutočnosti, že príslušnosť sa určuje podľa podmienok v čase začatia konania. Odvolací súd vytkol súdu prvej inštancie, že v odôvodnení rozsudku sa nevysporiadal so žalovaným vznesenou námietkou miestnej nepríslušnosti, avšak toto pochybenie súdu prvej inštancie nepredstavuje taký zásah do procesných práv žalobkyne, ktorým by jej bola odňatá možnosť konať pred súdom.

2.7. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie správne posúdil žalobkyňou navrhované dokazovanie za neúčelné, nadbytočné a ne hospodárne. Aj z uvedeného dôvodu odvolací súd námietky

žalobkyne týkajúce sa nevykonania ňou navrhovaného dokazovania posúdil ako nedôvodné; nadbytočné by bolo skúmanie predmetnej zmluvy z hľadiska jej platnosti, nakoľko ani v prípade zistenia neplatnosti by nebolo možné žalobe vyhovieť.

2.8. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Pri rozhodovaní o trovách konania aplikoval § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP; žalovanému, v odvolacom konaní úspešnému, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože mu trovy v odvolacom konaní nevznikli.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodila z § 420 písm. e), písm. f) a § 421 písm. b) CSP. Rozsudok odvolacieho súdu napadla v celom rozsahu; navrhla, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3.1. Pokiaľ dovolateľka uplatnila dovolací dôvod uvedený v § 420 písm. e) CSP, poukázala na skutočnosť, že súdy nižších inštancií vyhodnotili, že nešlo o spotrebiteľský spor. Tomuto však odporuje postup súdu prvej inštancie a odôvodnenie rozhodnutí oboch súdov, keď súd neprihliadol na námietku žalovaného o miestnej nepríslušnosti, ale vo veci konal a rozhodol ako súd miestne príslušný; na strane druhej mal za to, že nešlo o spotrebiteľský spor. Ak nešlo o spotrebiteľský spor s poukazom na vznesenú námietku miestnej nepríslušnosti, mala byť vec podľa § 41 v spojení s § 43 ods. 1 CSP postúpená príslušnému súdu podľa bydliska, resp. miesta podnikania žalovaného. Z uvedeného dovolateľka vyvodila, že v danej veci rozhodol v prvom stupni nezákonný sudca a túto vadu nenapravil ani odvolací súd.

3.2. Uplatniac dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP žalobkyňa tvrdila, že súdy nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

3.2.1. Súd prvej inštancie žalobu zamietol bez toho, aby sa akýmkoľvek spôsobom zaoberal meritom veci s odôvodnením, že v petite žaloby žalobkyňa nezohľadnila reštitučnú povinnosť podľa § 457 Občianskeho zákonníka. Podľa názoru žalobkyne takáto povinnosť zo žiadneho ustanovenia CSP nevyplýva a je s ním v priamom rozpore. S poukazom na § 131 CSP žalobkyňa tvrdila, že uvedené ustanovenie dáva možnosť uplatniť si žalobou právo a nie povinnosť. Je v rozpore s o zásadou kontradiktórnosti konania, aby žalobkyňa v sporovom konaní vedenom podľa CSP žalovala de facto seba samú. Je nemysliteľné, aby žalobkyňa svojou žalobou nahradila procesnú aktivitu žalovaného, ktorému nič nebráni uplatniť si svoj nárok, napr. vzájomnou žalobou.

3.2.2. Žalobe bolo možné vyhovieť bez toho, aby bola v petite zohľadnená reštitučná povinnosť oboch strán sporu podľa § 457 Občianskeho zákonníka. V konaní nebola sporná povinnosť žalujúcej strany vrátiť plnenie oproti vydaniu obrazu a takéto plnenie je žalobkyňa pripravená oproti vydaniu obrazu vydať; z uvedeného dôvodu nie je potrebné o splnení a nútenom výkone takejto povinnosti konať pred súdom.

3.2.3. Odhliadnuc od uvedeného žalobkyňa dodala, že súdy ani neboli viazané žalobným návrhom s poukazom na § 216 ods. 2 CSP, nakoľko hmotnoprávne ustanovenie § 457 Občianskeho zákonníka je nepochybne ustanovením, ktoré upravuje určitý spôsob usporiadania vzťahov medzi stranami. Ak mali súdy za to, že vo výroku súdneho rozhodnutia je nutné zohľadniť vzájomnú reštitučnú povinnosť, mohli a mali tak s poukazom na § 216 ods. 2 CSP urobiť a takúto povinnosť vyjadriť vo výroku svojich rozhodnutí.

3.3. Pre žalobkyňu z predložených dôkazov vyplynulo, že žalovaný podniká v oblasti kúpy a následného predaja obrazov slovenských autorov; kúpna zmluva bola opatrená pečiatkou žalovaného ako fyzickej osoby podnikateľa. Vo vzťahu k žalobkyňi ako spotrebiteľovi mal súd prvej inštancie osobitnú poučovaciu povinnosť v zmysle § 292 CSP, ktorú mal uskutočniť pri jej prvom úkone. Túto povinnosť

si súd prvej inštancie nespĺnil vôbec. Ak bol súd prvej inštancie presvedčený o nesprávnej formulácii petitu, mal na to žalobkyňa ako spotrebiteľa upozorniť a vyzvať ju na opravu, resp. doplnenie žaloby; nespĺnením poučovacej povinnosti došlo k odňatiu práva žalobkyne konať pred súdom.

3.4. Žalobkyňa uplatnila dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP; tvrdila tak, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

3.4.1. Za neriešenú právnu otázku žalobkyňa považovala otázku, či pod určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplývajúci z osobitného predpisu podľa § 216 ods. 2 CSP patrí aj usporiadanie vzájomných vzťahov podľa § 457 Občianskeho zákonníka.

3.4.2. Túto otázku riešili sudy nižších inštancií tak, že § 457 Občianskeho zákonníka neupravuje spôsob usporiadania vzťahov medzi stranami; toto riešenie považovala žalobkyňa za nesprávne.

3.4.3. Podľa názoru žalobkyne vzájomná reštitučná povinnosť vyplývajúca z § 457 Občianskeho zákonníka je nepochybne formou usporiadania vzájomných vzťahov; v dôsledku takejto hmotnoprávnej úpravy sú si strany povinné vrátiť vzájomné plnenia z neplatnej alebo zrušenej zmluvy a tieto plnenia sú vzájomne podmienené. Argumentácia odvolacieho súdu, že § 457 Občianskeho zákonníka neupravuje určitý spôsob usporiadania vzťahov medzi stranami, ale len podmienenosť plnení, je nelogická, práve podmienenosť plnení strán neplatnej alebo zrušenej zmluvy je bezpochyby formou usporiadania vzťahov.

3.4.4. Ak sudy vyžadujú premietnutím vzájomnej reštitučnej povinnosti a k o formy vzájomného usporiadania vzťahov vyplývajúcej z hmotného práva do petitu žaloby, nie je možné tvrdiť, že takáto reštitučná povinnosť nie je usporiadaním vzťahov medzi stranami vyplývajúcimi z hmotného práva tak, ako to má na mysli dikcia § 216 ods. 2 CSP.

3.4.5. Žalobkyňa uzavrela, že sudy mali na danú vec aplikovať § 216 ods. 2 CSP, a teda neboli ani viazané žalobným petitom. Mohli a mali vyjadriť reštitučnú povinnosť v zmysle § 457 Občianskeho zákonníka do výroku svojich rozhodnutí.

4. Žalovaný sa k dovolaniu nevyjadril, ostal v dovolacom konaní nečinný.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania. Po preskúmaní podaného dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné, a preto ho odmietol.

6. Pred vecným preskúmaním rozsudku odvolacieho súdu dovolací súd zistil, že pôvodná žalobkyňa, F. I., zomrela Y., t. j. počas dovolacieho konania. Z uznesenia Mestského súdu Bratislava IV, vydaného JUDr. Janou Sikorovou, notárkou so sídlom v Bratislave zo 4. apríla 2024 sp. zn. 21D/20/2024, Dnot 5/2024 vyplynulo, že súdny komisár ako s účastníkmi dedičského konania konal so synmi poručiťky, a to doc. F. I. a F. I.. Dedičstvo po poručiťke nadobudli v jednotlivých častiach a podieloch podľa dedičskej dohody obaja dedičia; hnutelná vec (obraz), ktorá bola predmetom konania o vydanie veci, prededená nebola.

6.1. Postupom podľa § 63 (v spojení s § 438 ods. 1) CSP dovolací súd uznesením z 21. mája 2025 sp. zn. 2Cdo/83/2024 rozhodol, že v dovolacom konaní ako so žalobcami pokračuje s právnymi nástupcami žalobkyne, a to: 1/ L. I., nar. Y., bytom Q. a 2/ F. I., nar. Y., bytom A. (ďalej len „dovolatelia“ alebo „žalobcovia“).

6.2. Dovolatelia sa s dovolaním svojej právnej predchodkyne stotožnili, pripojili sa k nemu a predložili

plné moci k zastupovaniu v dovolacom konaní.

7. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, majúci v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012, ktoré sú aktuálne aj za súčasnej procesnoprávnej úpravy).

8. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na príslušnom súde nápravy chýb a nedostatkov konaní a rozhodovaní súdov nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť vo veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/357/2015, 4Cdo/1176/2015, 5Cdo/255/2014, 8Cdo/400/2015).

9. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto podmienka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/348/2013, 3Cdo/319/2013, 3Cdo/357/2016, 3Cdo/208/2014).

10. Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých spor bol právoplatne skončený meritórnym rozhodnutím musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch. Ak by dovolací súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej strane (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

11. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti; z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú špecifikované v ustanoveniach § 420 CSP (prípustnosť dovolania pre vady zmätočnosti) a § 421 CSP (prípustnosť dovolania pre riešenie právnej otázky).

12. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je procesnou povinnosťou dovolateľa v dovolaní uviesť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a náležitým spôsobom označiť dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

13. V danom prípade dovolatelia vyvodili prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. e), písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

14. Podľa § 420 písm. e) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd. Dovolatelia namietali, že ak súdy nižších inštancií vyhodnotili, že nešlo o spotrebiteľský spor, potom rozhodoval miestne nepríslušný súd, ktorý na námietku žalovaného vo vzťahu k miestnej nepríslušnosti neprihliadol; v danej veci tak v prvom stupni rozhodol nezákonný sudca (sudca miestne

nepríslušného súdu).

14.1. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

15. Pod príslušnosťou súdov rozumieme procesnú podmienku na strane súdu, ktorá konkretizuje vzťahy medzi súdmi navzájom pri prejednávaní a rozhodnutí veci na súde prvej inštancie; rozlišujeme vecnú, miestnu a funkčnú príslušnosť súdov. Miestna príslušnosť vymedzuje príslušnosť medzi súdmi toho istého druhu, a teda ktorý z vecne príslušných súdov má vo veci konať a rozhodnúť.

15.1. Civilný sporový poriadok rozlišuje všeobecnú miestnu príslušnosť (§ 13 - § 18 CSP) a osobitnú miestnu príslušnosť (§ 19 - § 21 CSP), v rámci ktorej rozoznávame miestnu príslušnosť danú na výber (§ 19 CSP) a výlučnú miestnu príslušnosť (§ 20 a § 21 CSP). Napokon vo vzťahu k miestnej príslušnosti Civilný sporový poriadok vymedzuje aj kauzálnu príslušnosť súdu (o taký prípad v prejednáwanej veci nejde).

15.2. V prejednáwanej veci pôvodná žalobkyňa tvrdiac existenciu spotrebiteľského sporu žalobu podala na Okresný súd Bratislava I (po zmene súdnej mapy Mestský súd Bratislava IV); miestna príslušnosť prichádzala do úvahy u všeobecného súdu žalovaného (v obvode ktorého má bydlisko) alebo osobitná miestna príslušnosť, daná na výber, a teda určená podľa adresy trvalého pobytu žalobcu, ktorý je spotrebiteľom, ak ide o spotrebiteľský spor alebo o konanie v sporoch týkajúcich sa spotrebiteľského rozhodcovského konania (§ 19 písm. d) CSP). Podstatné je, že voľbu medzi viacerými miestne príslušnými súdmi (ak by išlo o spotrebiteľský spor) uskutočnila pôvodná žalobkyňa; ak je miestne príslušných niekoľko súdov, môže sa konať na ktoromkoľvek z nich (§ 37 CSP).

15.3. Súd skúma ex offio len vecnú, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť, a to počas celého konania; rovnako počas celého konania skúma výlučnú miestnu príslušnosť; miestnu príslušnosť skúma len na námietku procesnej strany - žalovaného, ak ju uplatní pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí. Námietka miestnej nepríslušnosti žalobcovi nepatrí z dôvodu, že je pánom sporu (dominus litis), ktorý podľa svojej úvahy (ktorá by mala zodpovedať ustanoveniam o miestnej príslušnosti) určí, na ktorom súde sa má konať tým, že na ním zvolený (určený) súd podá žalobu. Ani v prípade, ak žalobca podá žalobu na miestne nepríslušný súd mu námietka príslušnosti súdu nepatrí.

15.4. Súd prvej inštancie tak ani nemohol skúmať svoju miestnu príslušnosť až do uskutočnenia prvého úkonu žalovaného, ktorý miestnu príslušnosť Okresného súdu Bratislava I (po zmene súdnej mapy Mestský súd Bratislava IV) namietal, poukazujúc na skutočnosť, že nejde o spotrebiteľský spor.

15.5. Je zrejmé, že súd prvej inštancie považoval námietku miestnej príslušnosti za nedôvodnú už len z dôvodu, že vec prejednal. Iba skutočnosť, že tento záver neodôvodnil vo svojom rozsudku, nezakladá porušenie práva na spravodlivý proces; najmä nie u žalobcu, ktorý na konkrétnom vecne príslušnom súde vec podaním žaloby inicioval, a ktorému námietka miestnej nepríslušnosti nepatrí.

15.6. Neskoršie zistenie, po vykonanom dokazovaní, že nejde o spotrebiteľský spor, nebolo dôvodom pre postup podľa § 43 CSP; a to z dôvodu zásady perpetuatio fori, podľa ktorej príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania a trvá až do skončenia konania.

15.7. Ak pôvodná žalobkyňa, tvrdiac spotrebiteľský charakter sporu, uskutočnila voľbu medzi dvoma príslušnými súdmi (všeobecným súdom žalovaného) a súdom, v ktorého obvode mala adresu trvalého pobytu žalobkyňa, ktorá je spotrebiteľom a súd prvej inštancie až v priebehu konania dospel k záveru, že o spotrebiteľský spor nejde, práve z dôvodu perpetuatio fori, nemohol vec postúpiť na všeobecný súd žalovaného.

15.8. Z dôvodov vyššie uvedených odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. c) CSP a dovolací dôvod

podľa § 420 písm. e) CSP, patril žalovanému namietajúcemu miestnu nepríslušnosť a nie žalobkyni, ktorá ako dominus litis podaním žaloby určila súd, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť.

15.9. V konečnom dôsledku otázkou nesprávne obsadeného súdu v dôsledku tvrdenej miestnej nepríslušnosti sa už zaoberal odvolací súd v napadnutom rozhodnutí (bližšie v bode 2.6. tohto uznesenia); pôvodná žalobkyňa len zopakovaním odvolacej argumentácie v dovolaní vyjadrila v zásade len nesúhlas s týmito závermi krajského súdu bez relevantných tvrdení, prečo boli závery odvolacieho súdu nesprávne.

15.10. Vadu spočívajúcu v tom, že by rozhodoval nesprávne obsadený súd v dôsledku miestnej nepríslušnosti súdu prvej inštancie dovolací súd nezistil.

16. Z ustanovenia § 420 písm. f) CSP vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

16.1. Vo vzťahu k § 420 písm. f) CSP (ako v prípade ďalších vád zmätočnosti uvedených v § 420 CSP) platí, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil namietanej vady zmätočnosti; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/8/2017, 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

16.2. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

16.3. Pokiaľ dovolatelia (prijímajúci stav konania ku dňu zániku procesnej subjektivity svojho predchodcu - § 65 ods. 1 CSP) uplatnili dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, namietali, že súd prvej inštancie žalobu zamietol bez toho, aby sa akýmkoľvek spôsobom zaoberal meritom veci s odôvodnením absencie reštitučnej povinnosti v petite žaloby; namietli záver o tom, že zmluva zakladajúca právny rámec vzťahu medzi pôvodnou žalobkyňou a žalovaným je zmluvou, ktorá nemá charakter zmluvy nespotebiteľskej a namietli, že súd prvej inštancie si poučovaciu povinnosť v zmysle § 292 CSP nespĺnil vôbec.

16.4. Odhliadnuc od skutočnosti, že argumentácia dovolateľov vo vzťahu k zmätočnostnej vade a vade nesprávneho právneho posúdenia s a prelína, dovolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vadou podľa § 420 písm. f) CSP netrpí.

16.5. Argumentácia dovolateľov o potrebe aplikácie § 216 ods. 2 CSP je námietkou nesprávneho právneho posúdenia, ku ktorej sa dovolací súd vyjadruje v ďalšom texte. Rovnako námietka, že zmluva medzi pôvodnou žalobkyňou a žalovaným je zmluvou spotrebiteľskou, je námietkou nesprávneho právneho posúdenia; dovoláciu otázku vo vzťahu k právnemu posúdeniu kúpnej zmluvy ako spotrebiteľskej dovolatelia relevantným spôsobom nevymedzili.

17. Napriek uvedenému, z dôvodu, že pôvodná žalobkyňa z a zmätočnosťnú vadu považovala skutočnosť, že nebola riadne poučená, dovolací súd poukazuje na závery súdov nižších inštancií, ktoré sa otázkou, či išlo o spotrebiteľský vzťah zaoberali, z toho dôvodu odvolací súd v rámci posudzovania odvolacej námietky a j k (ne)spotrebiteľskému charakteru uzavrel, že Pri posudzovaní, či ide o spotrebiteľskú zmluvu, nemožno vychádzať len zo skutočnosti, že žalovaný podniká v oblasti kúpy a následného predaja obrazov, a že aj predmetná zmluva bola opatrená pečiatkou žalovaného ako fyzickej osoby podnikateľa. Potrebné je vychádzať z celkového obsahu zmluvy a okolností, za ktorých bola uzavretá a z povahy strán sporu. V danom prípade je predmetom podnikania žalovaného podľa výpisu zo živnostenského registra kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi alebo iným prevádzkovateľom živností. Predmetom kúpnej zmluvy uzavretej medzi stranami nebol predaj tovaru konečnému spotrebiteľovi zo strany žalovaného, ale kúpa umeleckého diela, ktoré sa žalobkyňa ako jeho vlastníčka rozhodla po vzájomnej dohode strán predat', pričom žalovaný aj vo svojej výpovedi uviedol, že predmetný obraz kupoval pre seba a bol ochotný zaň dať maximálnu cenu 20.000 eur. Podľa názoru odvolacieho súdu žalovaný nekonal ako dodávateľ v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti pri kúpe predmetného obrazu od žalobkyne, ale uzavretie kúpnej zmluvy bolo výsledkom dohody účastníkov zmluvného vzťahu, nešlo o formulárovú zmluvu, obsah, ktorej žalobkyňa ako predávajúca nemala možnosť ovplyvniť, predmetom kúpnej zmluvy bol individuálne určený predmet kúpy, kúpna cena nebola vopred určená niektorou zo zmluvných strán, ale bola výsledkom vzájomnej dohody. Na základe týchto skutočností súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že vzhľadom na povahu strán zmluvného vzťahu, ako aj predmet a obsah zmluvy, nemožno predmetnú zmluvu posúdiť ako zmluvu dodávateľskú.

17.1. Odvolací súd sa otázkou, či ide o spotrebiteľský právny vzťah podrobne zaoberal, svoje úvahy vysvetlil. Ak dovolatelia namietali, že žalovaný podniká v oblasti kúpy a následného predaja obrazov slovenských autorov a kúpna zmluva bola opatrená pečiatkou žalovaného ako fyzickej osoby podnikateľa, nejde o relevantnú dovoláciu argumentáciu, ale iba opakovanie odvolacích tvrdení a vyjadrenie nesúhlasu. Odvolací súd sa uvedenou otázkou zaoberal, riešil ju a vyriešil ju správne.

18. Dovolatelia namietali absenciu vykonania poučovacej povinnosti podľa § 292 CSP.

18.1. Aj touto otázkou sa odvolací súd dostatočne zaoberal a svoje závery riadne odôvodnil, keď uzavrel, že Súd prvej inštancie nebol povinný ani oprávnený, vzhľadom na rovnaké postavenie strán sporu, poučiť žalobkyňu o nesprávnosti žalobného petitu, keďže ide o nesprávnosť vyplývajúcu z hmotného práva, na ktoré sa poučovacia povinnosť nevzťahuje. V zmysle § 160 ods. 1 CSP súd poskytuje stranám poučenia o ich procesných právach a povinnostiach a ani túto povinnosť súd nemá, ak je strana zastúpená advokátom. Ani v rámci širšej poučovacej povinnosti vo vzťahu k spotrebiteľovi v zmysle § 292 CSP súd nemá povinnosť poučiť žalobcu o takejto nesprávnej formulácii petitu žaloby, keďže by išlo o poučenie o hmotnom práve a súd má povinnosť poučiť spotrebiteľa o možnosti zastúpenia, jeho procesných právach a povinnostiach nielen v rozsahu všeobecnej poučovacej povinnosti, ale aj o dôkazoch, ktoré je potrebné predložiť, o možnosti podať návrh na neodkladné opatrenie alebo zabezpečovacie opatrenie a o iných možnostiach potrebných na účelné uplatnenie alebo bránenie jeho práv. Odvolací súd konštatoval, že i keď poučovacia povinnosť súdu voči spotrebiteľovi je širšia ako všeobecná poučovacia povinnosť, nevyplýva z uvedeného ustanovenia povinnosť súdu poučiť spotrebiteľa o správnej formulácii petitu žaloby vyjadrením synalagmatických záväzkov oboch strán, obzvlášť, ak je v konaní zastúpený advokátom.

18.2. Odvolací súd úplne a výstižne vyriešil otázku poučovacej povinnosti, dovolací súd k jeho záverom (aj vzhľadom na obsah dovolacej argumentácie) nemá čo dodať a na tieto závery poukazuje. K odňatiu práva konať pred súdom nedošlo; § 292 CSP nemožno vyložiť tak, že ukladá súdu povinnosť, a ani možnosť, poučovať slabšiu stranu sporu (spotrebiteľa) o formulácii petitu žaloby v prípade reivindikačnej žaloby, ako plnenia z neplatnej zmluvy, podľa ktorej je daná podmienenosť vzájomných plnení.

19. V zmysle § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa

potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Výpočet dôvodov uvedených v § 421 ods. 1 CSP je taxatívny. Všetky dôvody prípustnosti dovolania, ktoré sú vymenované v tomto ustanovení, sa vzťahujú výlučne na právnu otázku, ktorej vyriešenie viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu; zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna, ako aj procesnoprávna (v ďalšom texte len „právna otázka“).

20. V danom prípade dovolatelia vyvodili prípustnosť podaného dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

21. Pre všetky tri procesné situácie, v ktorých § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku zadefinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková), ktorá musí mať zreteľné charakteristické znaky. o zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napr. Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o otázku právnu, ktorú odvolací súd riešil a na jej riešení založil rozhodnutie napadnuté odvolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. V prípade dovolania podaného v zmysle tohto ustanovenia je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (porovnaj napr. sp. zn. 1Cdo/126/2017, 2Cdo/225/2016, 3Cdo/235/2016, 4Cdo/89/2017, 5Cdo/12/2017, 7Cdo/20/2017, 8Cdo/73/2017).

21.1. Ak dovolací súd má riešiť právnu otázku, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od rozhodovacej praxe najvyššieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP), tak v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení je povinnosťou dovolateľa ako procesnej strany a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom, uviesť ako ju riešil odvolací súd, b) uviesť ako mala byť táto otázka správne riešená (viď uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/146/2017 z 22. februára 2018), c) uviesť rozhodnutia dovolacieho súdu, od ktorých sa mal odvolací súd odkloniť.

21.2. Ak dovolací súd má riešiť právnu otázku, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP), je jeho povinnosťou a) konkretizovať právnu otázku, b) uviesť, ako ju odvolací súd riešil a c) uviesť, ako mala byť otázka správne právne riešená.

21.3. Obdobne, pokiaľ má dovolací súd riešiť právnu otázku, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c) CSP), je povinnosťou dovolateľa ako procesnej strany a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená a c) uviesť rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré posudzovanú právnu otázku riešili rozdielne.

22. Dovolatelia nastoliac právnu otázku sa pýtali, či pod určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplývajúci z osobitného predpisu podľa § 216 ods. 2 CSP patrí aj usporiadanie vzájomných vzťahov podľa § 457 Občianskeho zákonníka.

22.1. Z obsahu napadnutého rozhodnutia pre dovolací súd vyplýva, že odvolací súd uvedenú otázku riešil a na jej riešení založil napadnuté rozhodnutie.

23. Podľa § 457 Občianskeho zákonníka ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z

účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

23.1. Je potrebné zdôrazniť, že toto ustanovenie nebolo novelizované od prijatia Občianskeho zákonníka; pôvodne ako ustanovenie týkajúce sa zodpovednosti za majetkový prospech; po zmene spoločenských pomerov ako bezdôvodné obohatenie.

23.2. Podľa § 153 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, iba vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu alebo ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnaní vzťahu medzi účastníkmi.

23.3. Podľa § 216 ods. 2 Civilného sporového poriadku súd môže prekročiť žalobný návrh a prisúdiť viac, než čoho sa strany domáhajú, iba vtedy, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

23.4. Civilný sporový poriadok v zásade ponechal v tomto smere osvedčenú právnu úpravu podľa Občianskeho súdneho poriadku, aj podľa dôvodovej správy zásada ne ultra petitem bola prispôbena povaha sporového konania. Absentuje len formulácia týkajúca sa konania, ktoré môže začať bez návrhu ako konania upraveného Civilným mimosporovým poriadkom a došlo k terminologickej zmene, keď slovné spojenie „prekročiť návrh účastníkov“ je nahradené slovným spojením „prekročiť žalobný návrh“.

24. Jurisprudencia k uvedenej otázke uvádza nasledovné: Ak ide o vzájomnú reštitučnú povinnosť, ide o vzájomne podmienenú synalagmatickú povinnosť (§ 560 OZ), čo znamená, že domáhať sa poskytnutého plnenia na základe neplatnej alebo zrušenej zmluvy môže len ten, kto sám splnil svoj záväzok skôr alebo je pripravený ho splniť. Preto je potrebné aj v rámci petitu žaloby na vrátenie vzájomného plnenia na základe neplatnej alebo zrušenej zmluvy uviesť vzájomnú viazanosť plnení, pričom súd môže vzájomne započítať plnenia a ak obe spočívali v peňažnom plnení. V prípade, ak sa v žalobe táto vzájomná podmienenosť plnenia neuplatní, hoci sa mala, je súdna prax nejednotná v tom, či súd môže takúto žalobu zamietnuť alebo chýbajúcu podmieňujúcu časť žalobnej žiadosti doplniť, a to aj bez osobitného návrhu, či obrany žalovaného (Dufalová, L. a kol. Občiansky zákonník. Komentár. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2025, 1209 s.).

24.1. Ak sú naplnené predpoklady aplikovateľnosti právneho režimu § 457 OZ, zákonodarca normuje osobitnú reštitučnú právnu povinnosť vo vzťahu k subjektom neplatnej alebo zrušenej zmluvy. Táto reštitučná povinnosť má synalagmatickú, teda vzájomne podmienenú povahu. To znamená, že sa v plnej miere aplikuje všeobecné ustanovenie Občianskeho zákonníka o synalagme (porovnaj § 560 OZ a komentár k nemu). In concreto to teda znamená, že domáhať sa splnenia záväzku voči svojej osobe môže len ten, kto (i) sám svoj záväzok splnil skôr ako protistrana, prípadne preukáže, že (ii) je pripravený ho splniť oproti plneniu protistrany. V tom spočíva vzájomná podmienenosť plnení z neplatnej alebo zrušenej zmluvy. Tomuto postulátu musí bez výnimky korešpondovať i formulácia žalobnej žiadosti z takejto kondície, resp. presnejšie povedané, synalagmatickosť oboch povinností plniť si navzájom musí byť reflektovaná vo výrokovej časti rozsudku (Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedláčko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník II. § 451 - § 880. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, 1578 s.). Na inom mieste citovaný komentár uvádza: V praxi často dochádza k tomu, že žalobca v návrhu na začatie konania a vzájomnú podmienenosť plnenia nevyjadrí a domáha sa výlučne priznania plnenia vo svoj prospech, a to aj pri celkom jednoznačnom naplnení predpokladov k aplikácii komentovaného ustanovenia. Otázkou preto zostáva, v akom rozsahu môže, prípadne musí súd zasahovať do takejto procesnej situácie. V zásade sa v danom smere vyvinuli dve protichodné koncepcie. Podľa prvej by mal súd vzhľadom na dispozičný princíp a nekompletnosť, resp. nesprávnosť žalobnej žiadosti celú žalobu zamietnuť. Podľa druhej by mal právny stav hodnotiť a chýbajúcu podmieňujúcu časť žalobnej žiadosti doplniť, a to aj bez osobitného návrhu, či obrany žalovaného. K rozsahu prípustnosti ingerencie súdu do formulácie žalobnej žiadosti citovaný komentár uvádza: Vzhľadom na zvyšujúci sa dôraz na kontradiktórnosť konania a tlak na znižujúci sa podiel ingerencie súdnej moci do dispozičných procesných úkonov strán, pričom žaloba je základným

prototypom takýchto úkonov, sa môže zdať, že dôsledky nesprávnej formulácie žalobnej žiadosti by mali stíhať žalobcu. Dokonca sa javí, že by nebolo ani príliš prísny následkom, pokiaľ by bola takto nesprávne formulovaná žaloba zamietnutá. Sme však toho názoru, že takýto dôsledok nekorešponduje s hmotnoprávnou úpravou komentovaného ustanovenia, a to aj napriek tomu, že takýto postup je v aktuálnej justičnej praxi bežným. V dôsledku právnej normy v komentovanom ustanovení totiž dochádza z o zákona k určitému spôsobu vyporiadania subjektov hmotnoprávneho vzťahu. Preto môže súd prekročiť návrhy strán a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú (ust. § 216 ods. 2 CSP). Z právneho predpisu - ust. § 457 OZ - totiž vyplýva určitý spôsob vyrovnaní (usporiadania) vzťahu medzi stranami. V danej súvislosti možno spomenúť aj názorový prúd, ktorý sa vyvinul v českej procesualistike. Ide o úvahy o takzvanej „pluspetici“, čím označuje autor stav, kedy žalobca po žalovanom žiada viac, ako mu podľa práva náleží. Takýmto stavom potom nie je len požiadavka na zaplatenie vyššej sumy, či vydanie viacerých vecí, ale aj stav, kedy žalobca požaduje od žalovaného ničím nepodmienené plnenie, a to aj napriek tomu, že by mal podľa práva požadovať plnenie podmienené. Logicky potom z toho vyplýva, že požadovaním nepodmieneného plnenia, teda paradoxne žaluje „viac“, ako mu podľa práva náleží, keďže podmienené plnenie je vždy „menej“ ako plnenie nepodmienené. Tým pádom súd pri prejednaní veci s absentujúcim vyjadrením podmienenosti v žalobe môže, ba priam musí identifikovať, či toto žalobcom požadované plnenie je, alebo nie je podmienené. Pokiaľ zistí, že je v dôsledku ust. § 457 podmieneným, je povinný priznať žalobcovi „menej“ ako žaluje a do výroku rozsudku vložiť doložku vyjadrujúcu synalagmaticitu („oproti“). To všetko aj bez osobitného návrhu žalovaného. Zhrnutím vyššie uvedeného je vhodné konštatovať, že ak žalobca v žalobnej žiadosti neformuluje synalagmatickosť oboch právnych povinností, je súd napriek tomu povinný poňať túto synalagmatickosť do príslušného výroku svojho rozsudku.

25. K § 216 ods. 2 CSP jurisprudencia uvádza: Použitá dikcia nie je úplne výstižná, pretože v prípadoch, na ktoré toto ustanovenie dopadá, môže dôjsť nielen k tomu, že súd „prisúdi viac“, ale aj k tomu (a pôjde dokonca možno o početnejšie prípady), že prisúdi „niečo iné“, než čo žalobca žiadal. Typickými prípadmi výnimiek zo zásady ne ultra petita sú (i) individuálny spotrebiteľský spor (v ktorom môže súd aj bez návrhu vysloviť neprijateľnosť zmluvnej podmienky), (ii) konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, (iii) konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva, (iv) konanie o náhrade škody s pluralitou škodcov a (v) konanie o zrušení práva spoločného nájmu bytu a určení ďalšieho nájomcu. Uvedené v zhode konštatujú autori v pôvodnom i novšom komentári k Civilnému sporovému poriadku (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s.; resp. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2022, 1752 s.).

26. Ak dovolatelia uplatnili dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, tento neobstojí, pretože dovolateľmi nastolená právna otázka už dovolacím súdom riešená bola. Najvyšší súd v rozsudku z 26. februára 2009 sp. zn. 3Cdo/115/2018 uviedol, že so zreteľom na uvedené sa žalobcovia v prejednávanej veci mohli domáhať na súde vrátenia svojho plnenia bez toho, aby v žalobe vyjadrili podmienenosť tohto plnenia nárokom druhej strany, len ak by sami neboli povinní vrátiť plnenie žalovanému (teda len ak by podľa zrušenej zmluvy plnil výlučne on, alebo ak by do vyhlásenia rozsudku splnili svoju povinnosť vrátiť žalovanému jeho plnenie). Zo spisu ale vyplýva, že o tieto prípady v danej veci nešlo. Vzhľadom na to sa žalobcovia nemohli domáhať samostatného plnenia, ale mali vyššie uvedenú vzájomnosť a podmienenosť práv a povinností účastníkov primerane vyjadriť v petite žaloby. Keďže žalobcovia v petite žaloby túto vzájomnú viazanosť reštitučných povinností účastníkov nevyjadrili a súd bol viazaný ich žalobným návrhom (§ 153 ods. 2 OSP), nemohla byť ich žaloba už z tohto dôvodu úspešná. Za daného skutkového stavu nebolo možné vyhovieť žalobe, ktorá nezodpovedala § 457 Občianskeho zákonníka a ani prekročiť žalobný návrh a rozhodnúť o vzájomnej povinnosti oboch účastníkov vrátiť si poskytnuté plnenia.

26.1. Uvedený záver akceptoval dovolací súd aj v rozhodnutí z 28. januára 2020 sp. zn. 1Cdo/190/2018; v uvedenej veci bola otázka vymedzená tak, že žalobe, ktorej žalobný petit nevyjadruje vzájomnú viazanosť reštitučnej povinnosti účastníkov neplatnej alebo zrušenej zmluvy podľa § 457 Občianskeho

zákonníka, t. j. povinnosť žalovaného plniť oproti splneniu povinnosti žalobcu voči nemu, nemožno vyhovieť. V danom prípade považoval dovolací súd nastolenú právnu otázku za vyriešenú (práve rozhodnutím sp. zn. 3Cdo/115/2018) s tým, že osobitosť v danej veci videl v tom, že aj keď vzájomná povinnosť v žalobe nebola vymedzená, z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že reštitučná povinnosť žalobcu v čase vyhlásenia rozsudku už bola v celom rozsahu splnená.

26.2. Najvyšší súd poukázal na rozsudok sp. zn. 3Cdo/115/2018 aj v uznesení z 11. októbra 2023 sp. zn. 1Cdo/165/2022 posudzujúc právnu otázku, či v prípade žaloby o výmenu veci je nevyhnuté žalobný petit formulovať tak, že plnenie žalovaného bude podmienené protiplnením žalobcu v kontexte § 450 a § 457 Občianskeho zákonníka. Nastolenú právnu otázku považoval citovaným rozhodnutím za vyriešenú, závery vyplývajúce z rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/115/2018 nespochybnil s tým, že k tam uvedeným záverom sa priklonil aj Ústavný súd Slovenskej republiky.

26.3. Vo veci posudzovanej Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. I. ÚS 119/2014 (uznesenie z 19. marca 2014) vyplynulo, že navrhovateľka žalobu nepodmienila aj vzájomným plnením, a to vrátením osobného motorového vozidla odporcovi, nakoľko sa vozidlo nachádza u navrhovateľky. Už len z dôvodu, že navrhovateľkou navrhovaný žalobný petit neobsahuje vzájomné plnenie, nebolo možné žalobe vyhovieť. Uvedený záver odvolacieho súdu bol podrobený ústavnej kontrole, pričom ústavný súd uviedol, že dôvody a závery rozsudku krajského súdu rešpektujú tak názory právnej teórie, ako aj súdnej praxe, ktorá je v skúmanej otázke stabilizovaná. Nárok na vrátenie kúpnej ceny z neplatnej alebo zrušenej zmluvy je zo zákona podmienený tým, že ide o vzájomnú reštitučnú povinnosť. Takejto žalobe by súd mohol vyhovieť len vtedy, keby vo výroku rozsudku mohol vyjadriť synalagmatický záväzok oboch účastníkov neplatnej, či zrušenej zmluvy na vrátenie plnení z oboch strán (porovnaj R 26/1975). Uvedený ústavný súd uzavrel aj nasledovnou právnou vetou: Vzájomná synalagmatická povinnosť strán neplatnej (zrušenej) kúpnej zmluvy nie je stotožniteľná s ustanovením § 153 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku s danou možnosťou prekročiť návrhy účastníkov, ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vysporiadania vzťahu medzi nimi.

26.4. Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení z 21. októbra 2020 sp. zn. I. ÚS/360/2010 posudzoval vec, v ktorej krajský súd svoje rozhodnutie založil na skutočnosti, že žalobca nesprávne formuloval svoj žalobný návrh, a preto nebolo možné jeho žalobe vyhovieť (žalobca sa v danej veci mohol domáhať vrátenia svojho plnenia bez toho, aby v žalobe vyjadril podmienenosť tohto plnenia nárokom druhej strane, len ak by sám nebol povinný vrátiť plnenie žalovanému; takéto skutočnosti žalobca netvrdil a v konaní ani neboli zistené, preto mal žalobca v petite žaloby túto vzájomnú povinnosť reštitučných povinností účastníkov vyjadriť, lebo súd je viazaný jeho žalobným návrhom a pokiaľ tak neurobil, nemohla byť už len z tohto dôvodu jeho žaloba úspešná). S týmto záverom odvolacieho súdu sa ústavný súd v celom rozsahu stotožnil a nepovažoval za potrebné toto odôvodnenie ešte dopĺňať.

26.5. Napokon Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku z 20. februára 2025 sp. zn. 2Cdo/145/2023 na rozhodnutie sp. zn. 3Cdo/115/2008 poukázal, rovnako ako aj rozhodnutie najvyššieho súdu Cpj 42/77 (R 2/1978), z ktorého citoval a poukázal na názor jurisprudencie, podľa ktorého reštitučná povinnosť má synalagmatickú, teda vzájomne podmienenú povahu. In concreto to teda znamená, že domáhať sa splnenia záväzku môže len ten, kto (i) sám svoj záväzok splnil skôr ako protistrana, prípadne preukáže, že (ii) je pripravený ho splniť oproti plneniu protistrany. V tom spočíva vzájomná podmienenosť plnení z neplatnej alebo zrušenej zmluvy.

27. Poukaz na § 421 ods. 1 písm. b) CSP z dôvodov vyššie uvedených neobstoí. Z uvedeného dôvodu dovolací súd zisťoval, či pri riešení nastolenej právnej otázky sa odvolací súd neodklonil od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP); odklon od rozhodovacej praxe nezistil. Napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu plne korešponduje so závermi vo vyššie citovaných rozhodnutiach, ktoré napriek zmene procesného predpisu sú plne akceptovateľné, nakoľko rozhodujúce ustanovenia aplikovaného právneho predpisu sú totožné (§ 457 CSP), resp. ich zmena sa rozsahu, v ktorom boli aplikované, nedotýka (§ 153 ods. 2 a § 216 ods. 2 CSP).

28. Aj keď jurisprudencia poskytuje na posudzovanú otázku (aj) odlišný názor, sama osebe nespadá pod pojem „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“. Aj z hľadiska skutkových dôvodov (právna predchodkyňa dovolateľov pred podaním žaloby žalovanému kúpnu cenu nevrátila a ani v žalobe nevyjadrila vôľu, resp. pripravenosť plniť) súd prvej inštancie nemohol uplatnený nárok bez vyjadrenia vzájomnej podmienenosti už v petite žaloby priznať. Vyjadrenie tejto pripravenosti až v odvolacom konaní nemôže obstať aj z dôvodu, že súd prvej inštancie bol viazaný stavom zisteným v čase vyhlásenia rozsudku (§ 217 CSP) a odvolací súd bol viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní (§ 383 CSP), k čomu však nedošlo.

29. Zhrnúc vyššie uvedené dovolací súd uzatvára, že dovolanie dovolateľov namietajúcich zmätočnosť vady podľa § 420 písm. e) a f) CSP nie je prípustné. Ohľadom namietanej vady podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolací súd konštatuje, že dovolatelia nesprávne vymedzili právnu otázku ako otázku, ktorá v rozhodovacej praxi vyriešená nebola; posudzujúc nastolenú právnu otázku podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolací súd konštatuje, že odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nezistil. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dovolanie ako celok postupom podľa § 447 písm. f) CSP odmietol.

30. Pri rozhodovaní o trovách dovolacieho konania dovolací súd aplikoval § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Podľa úspechu v dovolacom konaní by nárok na náhradu trov dovolacieho konania patrila žalovanému; z dôvodu, že žalovaný ostal v dovolacom konaní nečinný, trovy dovolacieho konania si neuplatnil a z obsahu spisu vyplýva, že trovy dovolacieho konania mu nevznikli, preto v súlade so svojou judikatúrou dovolací súd mu náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (R 72/2018).

31. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.